

Kristna Fredsrörelsens antikorrupsionspolicy

INLEDNING

Korruption utgör ett allvarligt hinder för en rättvis utveckling och behöver motverkas. För att detta ska ske krävs en djupare insikt i vad som omfattas i begreppet.

Vad är korruption

Korruption är en form av maktmissbruk. Med korruption avser Kristna Fredsrörelsen när någon organisation, institution, företag eller individ tillförsäkras sig otillbörlig vinning¹ genom sin ställning. I begreppet korruption ingår sådana företeelser som mutor och bestickning, utpressning, favorisering och nepotism, svindleri och jäv.

Utpressning innebär att en person, med hot eller våld, försöker tvinga någon annan att handla, eller att låta bli, så att det leder till en ekonomisk förlust för denne och till vinning för personen som utför utpressningen. **Exempel:** En handläggare hotas med åtal för ett påhittat brott om han eller hon inte betalar för en vara trots att den inte levereras.

Favorisering är en form av maktmissbruk som används för att öka politiskt och ekonomisk inflytande.

Nepotism, eller vänskapskorruption, är en form av favorisering som innebär att man gynnar släktingar och vänner utan hänsyn till kvalifikationer. **Exempel:** kusinen blir anställd trots sämre meriter.

Förskingring innebär att någon behåller anförtrodd egendom som denne skall utge och redovisa för. Gärningen ska innebära att den som utsätts för brottet lider ekonomisk skada och att motsvarande vinning görs av denna person eller någon annan. **Exempel:** Betalning görs med falska fakturor som underlag. Falska fakturor kan komma från en leverantör som står i maskopi med den som gör utbetalningen. Dubbelbetalning kanske genom att först original och sedan en kopia av en faktura läggs till grund för en betalning. Fler än en biståndsgivare eller annan finansiär krävs på bidrag eller ersättning för samma kostnad.

Den som handlägger, eller beslutar, i ärenden som berör honom/henne själv eller nära anhörig är **jävig** om besluten kan väntas medföra nytta, eller skada, för honom själv eller för närstående. **Exempel:** Någon väljer att anlita sin förra mans företag för att gottgöra en gammal skuld från skilsmässan.

Den som sprider vilseledande uppgifter för att påverka priset på en vara, värdepapper eller annan egendom gör sig skyldig till **svindleri**. **Exempel:** En leverantör sprider ut ett rykte om att det är brist i ett land på den vara som han/hon säljer för att få bättre betalt.

Illegal finansiering av politiska partier är också en form av korruption. Politiska partier i t ex Sidas samarbetsländer har ofta svårt att finansiera sin ordinarie verksamhet och sina valkampanjer och blandar därför ihop statskassan och partikassan. Det kan vara lagligt eller olagligt och måste avgöras från fall till fall.

¹ Ordet vinning ska här ses i bred bemärkelse, som inkluderar såväl ekonomiska som andra typer av fördelar (inflytande, status etc.)

KORRUPTIONSRISKER INOM KRISTNA FREDSRÖRELSEN

Kristna Fredsrörelsen anser att riskerna för korruption är små, bland annat eftersom en liten del av verksamheten handlar om att föra över pengar till våra samarbetsorganisationer. Trots att de är små kan vi tänka oss följande risker:

- Risk för korruption (i betydelsen att pengar används till andra ändamål än vad som avsetts) kan bestå i de pengaöverföringar vi gör till våra lokala samarbetspartners.
- Risk för oegentlighet kan bedömas när t ex personalen i fält eller samarbetsorganisationer inte kan redovisa alla sina utgifter med kvitto.
- Risk för vänskapskorruption (sk nepotism) kan bedömas när ny rekrytering är aktuell t ex kusinen blir anställd trots sämre meriter.
- Risk för mutning kan bedömas om vi utsätts för att krävas på muta utomlands.

Hur kan vi förebygga korruptionsrisker?

- Transparens. Genom möjligheter till insyn i verksamheten stärks kontrollen och förtroende skapas gentemot såväl anställda, givare och samarbetspartners som till de människor som verksamheten är till för.
- Tydliga och handfasta policys och riktlinjer
- Bra revisionsprocess för granskning av projekt:
 - Kontrollera avtal mot ansökan samt del- och slutredovisning
 - Avstämning ekonomisk projektredovisning mot huvudbok (budget/utfall)²
 - Läsning av narrativ rapportering
 - Läsning av lokala revisionsrapporter
 - Revisionsintygets och revisionsrapportens utformning
 - Identifiering av ev. brister i intern kontroll gällande kontor och projekt
 - Beakta anställning och hantering av personal (särskilt tillfälliga anställningar)

KRISTNA FREDSRÖRELSENS INSATSER MOT KORRUPTION

- Vid varje nytt samarbete med våra lokala samarbetspartners har Kristna Fredsrörelsen alltid nytt kontrakt eller nytt avtal. I kontrakten begär vi in en skriftlig så väl som en ekonomisk slutrapport. Dessa skall följa de mallar vi har och den ekonomiska rapporten skall innehålla kvitton där det tydligt framgår: belopp, datum samt syfte med utgiften. Det skall också medfölja en sammanställning av alla kvitton. Se 2.3.3 för ytterligare rutiner när det gäller ekonomihantering partners.
- Tillförsäkra att olika ansvar separeras, utan att fragmenteras. T ex att godkännande av betalning och faktisk utbetalning skiljs åt eller genom att själva rekryteringsprocessen sköts av en rekryteringsgrupp men generalsekreteraren anställer.
- Följa upp rapporter och redovisningar.

² God standard på redovisning och möjlighet och tillgänglighet till löpande avstämningar under granskningsperioden.

- Tillförsäkra att aktiviteterna stämmer med den ekonomiska redovisningen.
- Två i förening, dvs att alla utbetalningar ska godkännas av minst två personer som har teckningsrätt i Kristna Fredsrörelsen.
- Attesträtter dokumenteras och uppdateras regelbundet (gäller kanslipersonal).
- Vid anlitan­de av konsult, även för mindre uppdrag, ska vid minsta misstanke om jäv, projektsekreteraren låta generalsekreteraren ta beslutet

Gäller särskilt vårt egna arbete i fält:

- Personalen redovisar alla utgifter med kvitto och koordinatören kontrollerar. Koordinatören redovisar alla projektkostnader och utlägg med kvitto. Redovisningarna kontrolleras i Sverige.
- Projektmedel rekvireras i mindre summor löpande under året av koordinatören.